

EĞİTİM FAKÜLTESİ Türkçe Öğretmenliği Programı

Aleyna GÜCER

Yunus Emre DURSUN

Tamamina Ulaşın

Türkçe Öğretmenliği İçin Ders Programı İhtiyaç Analizi

Amaç ve Yöntemler

Program tasarlama sürecinin ilk adımı ihtiyacı belirlemektir. Bu süreçte literatüre göre; toplumun ihtiyaçları, bireyin ihtiyaçları, konu alanının ihtiyaçları göz önüne alınmalıdır (Özcan Demirel).

Bu çalışmada da “Türkçe Öğretmenliği Bünyesinde Hitabet Dersi için İhtiyaç Var mıdır?” sorusuna cevap aranmış. Bunun için konu alanı: literatür incelemesi; birey ve toplum ihtiyacı: anket ile tespit edilmeye çalışılmıştır.

Nicel ve nitel veriler değerlendirildiğinden çalışma karma bir araştırma yöntemiyle hazırlanmıştır.

Öneriler

Öğretmen adaylarında olan konuşma yetersizliği ya da bozukluğu onları model alacak öğrencilerde de soruna yol açacaktır. Bunun önüne geçilmesi için Eğitim Fakültesi Türkçe Öğretmenliği Programında Hitabet dersi verilmelidir.

Alan araştırmasının işaret ettiği başlıklar ders içeriğinde dikkate alınmalıdır: beden dili, nezaket, diksiyon... gibi.

Programın içeriğinde diksiyon ve tiyatro gibi çalışmalar da olmalıdır.

Konuşma bozuklukları da bir uzman yardımıyla en aza indirilmelidir. Böyle bir ders seçmeli olarak bütün Eğitim Fakültesindeki tüm programlara eklenebilir.

Kaynakça

- Akkaya, A. (2012), Öğretmen Adaylarının Konuşma Sorunlarına İlişkin Görüşleri, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9 (20), 405 – 420
- Arslan, A. (2012), Üniversite öğrencilerinin “topluluk karşısında konuşma” ile ilgili çeşitli görüşleri (Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi örneği), Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 7 (3), 221-231
- Demirel, Ö. (1999), Kuramdan Uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme, Ankara: Önder Matbaacılık
- Deniz, K. (2015), Türkçe Öğretmen Adaylarının Etkili İletişim Dersine Yönelik Beklentileri, Anadolu Eğitimi Dergisi, 3 (2), 63 – 80
- Katrancı, Mehmet (2014), Öğretmen Adaylarının Konuşma Becerisine Yönelik Öz Yeterlik Algıları, Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 3 (2), 174 – 195
- Pehlivan, K. B. (2005), Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma, İlköğretim Online, 4 (2), 17 – 23
- Takıl, N. B. (2016), Türkçe Öğretmenliği Bölümünde Okuyan Öğrencilerin Sözlü Anlatım Dersine Yönelik Tutumlarına Dair Bir Araştırma, Turkish Studies
- International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 11 (14), 665 - 684

Literatür Bulguları

Türkçe Öğretmeni Adayları Konuşma Kaygısının İncelenmesi: Öğretmenler mesleklerinin temel gerekliliği olarak iyi bir “hitabet uzmanı” olmalıdır. Çünkü öğretim sürecinde en çok kullanılan dil becerisi konuşmadır. Bu sebeple hitabet becerisindeki eksiklik beraberinde başarısızlıkları da getirmektedir.

“Üniversite Öğrencilerinin ‘Topluluk Karşısında Konuşma’ ile İlgili Çeşitli Görüşleri”: Diksiyonda hata yapma, eleştirilme ve deneyimsizlik kaygı sebeplerinin başında gelir. Resmi sunumlarda görünümü iyi olan ya da başarılı öğrencilere öncelik verilmesi, sınav kaygısıyla bu görevlerden kaçma, öğretmenin yanlış tepkileri öğrencilerin topluluk karşısında konuşmasına ket vurur. Öneri olarak Öğrencilerin motive edilmesi, hitabet ve diksiyon derslerinin koyulması sunulmuştur.

TÖB’ de Okuyan Öğrencilerin Sözlü Anlatım Dersine Yönelik Tutumlarına Dair Bir Araştırma: Sözlü anlatım dersinin bu becerinin gelişmesinde yetersiz kaldığını düşünülmektedir.

2019 Türkçe Öğretim Programı: İlköğretim Türkçe Dersi Programında, öğrenme alanlarına göre kazanım sayıları incelendiğinde en az kazanım konuşmaya ayrılmıştır. Okuma 245; Yazma 133; Dinleme/İzleme 98; Konuşma 48

Anket Bulguları

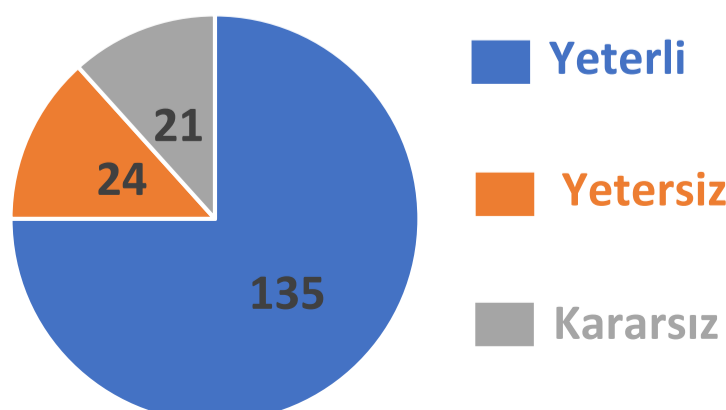
Konuşma becerisine yönelik alan araştırması:

Araştırmaya 15 öğretmen/akademisyen; 52 Türkçe Öğretmeni Adayı katılmıştır. Katılımcılara konuşma ile ilgili 12 sorulu likert tipi bir anket uygulanmıştır.

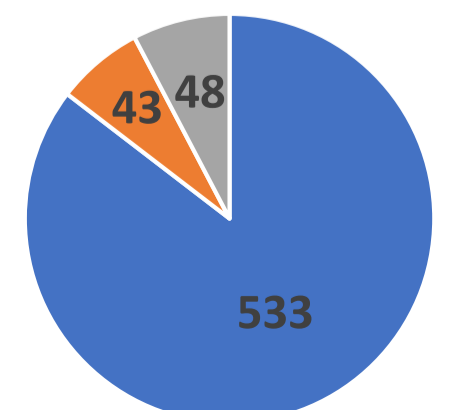
Anketlerde ‘Konuşma Becerileri’nde genel anlamda büyük bir eksiklik görülmediği sonucu çıkmıştır. Buna rağmen literatür ve anketlerde eksikliklerin örtüşüp örtüşmediği değerlendirilmiştir.

Akademisyenler: ‘Dinleyicilerin İlgisini Canlı Tutmak İçin Mizahtan Yararlanır’ ve ‘Konuşmasını Yaparken Dinleyenlerin Yüz ve Beden İfadelerini Dikkate Alır’ “Konuşması Anlaşılacak Hızdadır” noktalarında eksik görmüş.

Öğretmen adayları: “Gereken Yerlerde Sesimi Yükseltmem Sayesinde Konuşmam Daha Etkili Olur” “Nezaket Kuralları Çevresinde Cümleler Kullanırım” “Standart Türkçeyi Kullanırım” başlıklarında eksiklik ifade etmiştir.

Akademisyenler / Öğretmenler

Türkçe Öğretmen Adayları